

Riigikogu juhatus
riigikogu@riigikogu.ee

Teie 21.11.2024 nr 2-3/15-182

Meie 09.12.2024 nr 5-2/2958-2

**Vastus Riigikogu liikme kirjalikule küsimusele
(KK182)**

Austatud Riigikogu liige Rene Kokk

Riigi panus soolise võrdsuse ja vähemuste võrdsete võimaluste edendamisse on strateegiliselt oluline investering ühiskonna ja majanduse kestlikkusesse. Rahaliste vahendite suunamine nende valdkondade edendamisse aitab vähendada süsteemset ebavõrdsust ja tagada, et iga inimene saab oma potentsiaali rakendada. See loob eeldused tõhusamaks ja kaasavamaks majanduseks, kus tööjõu mitmekesisus on väärtus, mitte takistus.

Sooline võrdsus ja vähemuste võrdsete võimaluste edendamine on otseselt seotud riigi majandusliku ja sotsiaalse heaolu tasemega. Soolisel ebavõrdsusel on negatiivne mõju nii inimese põhiõiguste realiseerimisele ja elukvaliteedile kui ka majandusele ja ühiskonnale tervikuna. Soolise võrdsuse ja võrdse kohtlemise programmi keskmes on soolist ebavõrdsust põhjustavate sooliste stereotüüpide ja nende negatiivse mõju vähendamine, soolise segregatsiooni vähendamine hariduses ja tööturul, naiste ja meeste majandusliku sõltumatuse suurendamine, sh soolise palgalõhe vähendamine, soolise tasakaalu saavutamise toetamine juhtimisel ja otsustamises, õiguste kaitse tõhustamine ning soolise võrdsuse edendamiseks, sh soolõimeks vajaliku institutsionaalse võimekuse toetamine. Vähemusrühmade võrdsete võimaluste poliitika kujundamisel lähtutakse eelkõige võrdse kohtlemise seadusest, mis keelab isikute diskrimineerimise rahvuse, rassi, nahavärvuse, usutunnistuse, veendumuste, vanuse, puude või seksuaalse sättumuse tunnuse alusel.

Tulemusvaldkond ja programm on otseselt seotud riigi pikaajalise strateegia „Eesti 2035“ aluspõhimõtetega, sh peab kõigil olema võrdne võimalus eneseteostuseks ja ühiskonnaelus osalemiseks, sõltumata individuaalsetest eripäradest ja vajadustest, kuuluvusest erinevatesse sotsiaalsetesse rühmadesse, sotsiaal-majanduslikust võimekusest ja elukohast. Programm panustab „Eesti 2035“ aluspõhimõtete ja tulemusvaldkonna mõõdiku „soolise võrdõiguslikkuse indeks“ sihttaseme saavutamisse, muutusesse „Suurendame ühiskondlikku sidusust ja võrdseid võimalusi hariduses ning tööturul“ ja tegevuskava mõõdiku „sooline palgalõhe“ sihttaseme saavutamisse.

Programmi koostamisel on arvestatud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi eesmärkidega ning

aidatakse kaasa Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ülemaailmsete säästva arengu eesmärkide saavutamisse, eriti eesmärkidesse saavutada sooline võrdõiguslikkus ning võimestada kõiki naisi ja tütarlapsi ning vähendada ebavõrdsust riikides ja riikide vahel. Valdkond on läbivalt lõimitud ka mitme teise säästva arengu eesmärgi saavutamisega. Sooliselt võrdsem ühiskond on inimeste heaolu ja õiglase ühiskonna kõrval ka majanduslikult kasulik. Teiste uuringute kõrval toob OECD 2022. aasta raport välja, et Eesti jääb ühiskonnas valitsevate püsivate sooliste erinevuste tõttu igaaastaselt ilma märkimisväärselt majanduskasvust. Soolise võrdsuse edendamine aitab parandada inimressursside tõhusat kasutamist, vähendades tööturul esinevaid barjääre ja luues tingimusi innovatsiooni ja ettevõtluse kasvuks.

Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku ja tema kantselei ülesanded tulevad võrdse kohtlemise seadusest ja soolise võrdõiguslikkuse seadusest. Volinik on sõltumatu ja erapooletu asjatundja, kelle ülesandeks on jälgida soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise seaduste täitmist ning täita muid seadusega pandud ülesandeid. Volinik annab arvamusi võimaliku diskrimineerimise asetleidmise kohta, nõustab ja abistab isikuid diskrimineerimiskaebuste esitamisel ning analüüsib seaduste mõju meeste ja naiste ning erinevate tunnuste alusel jagunevate isikute seisundile ühiskonnas. Samuti teeb volinik ettepanekuid õigusaktide muutmiseks ja täiendamiseks, nõustab ning teavitab valitsusasutusi ja kohaliku omavalitsuse asutusi ning avaldab aruandeid soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise põhimõtete rakendamise kohta. Volinik panustab oma tegevusega kõigisse programmi mõõdikutesse, täpsemalt on voliniku tegevus seotud mõõdikuga „*Elanike osakaal, kes pöördusid ebavõrdse kohtlemise kogemise korral võrdõigusvoliniku poole, %*“.

Riigi ressursside kasutamine programmi eesmärkide saavutamiseks on hoolikalt kaalutud ja efektiivselt suunatud, et saavutada parim võimalik tulemus. Programmi eelarvest moodustavad suurema osa välisvahendid. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile teadaolevalt ei ole plaanis täiendavaid ministeeriumide vahelisi ümberkorraldusi hetkel pooleli olevatele. Mõjuanalüüsi seniste ümberkorralduse kohta ei ole koostatud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Lisaadressaat: Riigikantselei

Agnes Einman
Agnes.Einman@mkm.ee